

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
živajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopisi se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 35.

V Mariboru, dne 31. avgusta 1899.

Tečaj XXXIII.

Uganka za ljudstvo.

Spominjali se bode, kako so lani glav-
nega vodjo prusakov, Wolfa, in par njegovih
tovarišev izvenc drž. zbornice siloma odnesli
v zapor, ker je postalo njih besnenje za
življenje drugih skrajno nevarno. Vsak ljubitelj
miru je prijetno oddahnil ter se veselil nade,
da bode v zbornici vendar enkrat zopet mo-
goče v prid ljudstvu delati. Ali že čez par
ur je vlada te glavne razgrajače in širitelje
veleizdaje zopet izpustila, poprej pa je ponižno
prosila odpuščenja. Zgoditi se jim ni smelo nič.
Spominjali se tudi bode, da smo Vam pred
kratkim poročali o sodnijskem uradniku Fraisu
v Gradcu, o katerem je državno pravdnistvo
izreklo svoje prepričanje, da je bil z ljudmi
zunaj v Nemčiji v zvezi v protiavstrijske na-
mene; ta človek je bil kaznovan le radi raz-
širjevanja prepovedanih spisov s 100 gold.
globe, tudi so ga morali takoj izpustiti, in
danes je zopet, kar je bil prej. Pristavili
smo tudi, da je Fraiso med avstrijskimi
uradniki vse polno; vlada to vé, ali ona jim
ne krivi lasú, marveč povzdiguje je na višja
mesta.

Povsod po Avstriji in neprenehoma se
v zborih propoveduje javno, kako se naj
dela, da bo Avstrija prej razpadla ter to-
stranska polovica postala pruska, onostranska
samostalna; javno se agituje za protestan-
tizem pod geslom «Proč od Rima!» očitno
priznavajoč, da to pomeni «Proč od Avstrije!»;
neprenehoma se po krdelu časniških listov
ljudstvo ščuje zoper branitelje naše cesarske
rodovine in celokupne Avstrije; pri belem

dnevu se po šulverajskih šolah in tudi po
drugih, kjer so prusaški učitelji, mladina
užiga za prusaštvo, in rado se vidi, ako nosi
deca z učitelji vred modriš; da, celo živ-
ljenja ni varen, kdor očitno spozna, da je
Avstriji in cesarju zvest; skratka prusaška
druhal v zvezi s socijalno demokracijo divja
prosto kakor razljučena zver, ne mené se
za zakone, ampak hotéč vse doseči s kruto
silo, s kamenjem, gorjačami, noži, revolverji;
in vlada — prusaškim časnikom milo pri-
zanaša, prusaške šole po moči podpira; če pa
se kje kak žandar spozabi, da prusaškega
divjaka prime, se ta ali brez vse kazni ali
s kakor mogoče najmanjšo zopet izpusti;
dočim bi po pravici morali vsacega, ki nosi
modriš, takoj na par let zapreti, kajti ta e-
vetica danes pomeni, da je oni, ki jo nosi,
pristaš pruske stranke, ima na pr. deželni
nadzornik nekje le take učitelje rad, ki
modriš radi nosijo in ki vedo tudi v učencih
buditi ljubezen do te cvetlice.

Kar je poštenih, avstrijsko mislečih urad-
nikov, profesorjev, učiteljev, ti se preganjajo,
in vlada sama je bila, ki je preganja najhuje.
Če se katoliški ali slovenski ali sploh av-
strijski moške zbirajo, da bi se posvetovali,
kako Avstriji pomagati, in prusaška socijalno
demokratska tolpa s koli, s kamenjem in re-
volverji pridere nad nje, vlada v njih obrambo
ne zgane prsta, k večjemu pošlje par žan-
darjev ali vojakov s poveljem, da nikomur
nič žalega ne storé.

V revoluciji smo, v pravi revoluciji, ki
hoče v državi vse, kar je zdravo, prevreči,
kar je pošteno, uničiti, kar je trdno, razdjeti;

končni cilj ji je, tostransko državno polovico
spraviti pod prusko krono in prestol Habs-
buržanov premakniti v Budapešto. Pravzaprav
traja revolucionarno stanje že več let, a
dokler se ni bilo tako hudo, smo še trpeli in
se sčasoma privadili; toda danes spoznajo
gluši in slepci, kje smo. Kako bi ne! V
Graslicah na Češkem je pretekli teden le
sviranje cesarske pesmi prusake tako raz-
ljutilo, da so začeli divjati, kakor besni. Na
tisoče jih je navrelo z raznim orožjem in
streljali so na žandarje. Sedaj so ti-le seveda
moral vsaj sebe braniti in nastalo je me-
sarsko klanje. Vlada je tistega uradnika, ka-
terelega so divjaki imeli na sumu, da je žan-
darjem ukazal streljati, takoj odstranila in
dovolila, da sta dva voditelja divje tolpe
pri pogrebu petih padlih razgrajačev ob grobu
divjo maso še vse boljše podžigala. A ne le
v Graslicah, ampak povsod po Češkem,
kjer prebivajo Nemci, zlasti pa v severo-za-
padnem, to je v tistem delu, kjer je tok iz
Nemčije najmočnejši, v Ašu, Hebu, Zatzcu itd.
drzno dviga živa revolucija strasti razpaljeno
glavo; in gotovo ni brez pomena, da imamo
ob istem času tudi na jugu monarhije, v
Celovcu, podobo revolucije v vsej resnici.
Da, v revoluciji smo; in vlada — ona gleda,
kakor da bi živeli v najlepšem redu, ljubčke,
besneže bi kaj rada pritiskala na svoje srce,
ako bi se ti dali, Slovane in pridne Avstrijce
sploh, pa kruto pesti, če se drznejo, braniti
svoje življenje, državo in cesarja.

Zdravemu človeku, ne poznajočemu naše
politike, bi lahko zastala pamet, ko gleda
tako nedoumno počenjanje; saj je vendar

Listek.

Klobukova povest.

(V. Hálek. — Jan Stanovsky.)

II.

Dojnica v mojem očetovskem domu je
imela prav, ko mi je prerokovala, da se po-
vsnem še na ministra. Kajti glava, katero
sem si izvolil za sprevednico svojega živ-
ljenja, za svojo drugo polovico, bila je mi-
nistrova. Primaruha, taka sreča in tako hitro,
takoj s prvim korakom, tako sijajno začeti
svojo pot! Kaj takega doseže malokateri, in
od tega trenutka tudi nisem več dvojil, da-
li sem velik duh.

Večno ne pozabim teh blagih trenutkov,
katere sem doživel z ministrovo glavo. Naj-
večo lagoto, najsrčniše spoštovanje, kako si
more klobuk želeli na tem okroglem in na
obéh oséh vtisnjenem svetu. Vsega sem imel
v preobilni meri. Imenoval bi z veseljem
to svojo ljubezen do ministrove glave zlati
vek svojega življenja. Kar je velikemu člo-
veškemu rodu raj, to je bilo meni bivanje
pri ministru; in zato se znabiti nikdo ne
začudi, če trdim, da se mi pri njem ni tožilo
po očetovem domu.

Ko sem prišel domu s svojo glavo —
moram takoj tukaj opomniti, da je to bila
glava, kakoršne že več ne najdem na svetu.
Vonjala je kakor pomladne rože, našemljena
je bila vsak dan, kakor kadar gre na ples
— torej, kako pa bi tudi mene ne čislala,
takega moža, kakor sem jaz! To drugače
niti biti ni moglo.

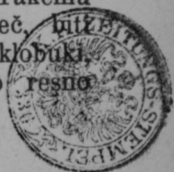
Kadar sem tedaj prišel se svojo glavo
domu, že je čakal na me strežnik, ta me
poda komorniku, komornik drugemu komor-
niku, in ta me je ponesel v skatljó, da bi-si
odpočil. In počival sem gosposki; tako, kakor
je to moj velik duh zaslužil, tako, kakor mi
je bila to prerokovala dobra dojnica — tako,
kakor sem bil na dnu svojega srča pričak-
oval in si želel v najtajnejši zgibi svoje
duše. Tukaj ni bilo ničesar, kar bi me bilo
dramilo, bodisi iz prijetnih mislij, bodisi s
tihega miru. Ako sem hotel preiskovati, pre-
iskoval sem; ako sem hotel govoriti, govoril
sem; ako sem hotel molčati, molčal sem;
ako sem hotel dremati, dremal sem. Kar se
je poljubilo mojemu grlu in mojemu srcu,
imel sem takoj, komaj da mi je šinila misel
v glavo.

Moja gospa, ministrova glava namreč,
brez mene ni storila koraka; spremljal sem
jo na konju in pešice, na vozu in brez voza

— kakor se nama je ljubilo. Je-li deževalo,
vzela sva si tudi voz; če so naju bolele noge,
če tudi ni deževalo, vzela sva si tudi voz.
Toda če je bilo lepo, šla sva peš; kadar sva
se naveličala voza, šla sva tudi peš.

Bogme, na ministrovi glavi sem poznaval
svet. To sva jezdila v gledališče, kdar se
nama je poljubilo, in šla sva z gledališča
tudi, kdar se nama je poljubilo, niti enkrat
nisva dočakala konca! To je bilo zabave
tukaj, kjer me je pričakovalo takoj pri durih
sedem slug, ki so se pipali za čast, kateri
bi me na svoje mesto sprevedel! To je bilo
posvetovanja, shodov, deželnih zborov, in v
njih sem igral jaz glavno ulogo! Ni bilo ve-
like hiše, v katero bi me ne bili vabili, kjer
bi si ne bili šteli v neizmerno čast, samo
da sem prišel jaz.

Ni trajalo dolgo, da sem si pridobil ne-
ovržno prepričanje, da sem velik duh; kaj-
pada še večí, nego sem si bil domneval
doma, ko me je še neznanu hrepenenje po-
dilo z žreblja ven; zdaj sem spoznal docela,
da sem baš za ministra ustvarjen, in čudil
sem se, kako sem le mogel biti kdaj tako
neumen, da bi bil o tem dvomil. Takemu
duhu, kakor sem jaz, je najlozja reč, **nič!**
minister. Kako so se čudili ostali soklobuki,
kako dosledno, kako dostojno, kako **resno!**
umem igrati ministra!

vlađi naloga, da domovino in nje vladarja brani; zlasti se to utegne neveščaku tem bolj čudno zdeti, ker je načelnik vlade, grof Thun, brezdvomno od glave do pete pošten Avstrijec, tudi o Čehu Kaizlu se ne da dvomiti, da mu je za obstanek močne Avstrije mar. In vendar!

Stvar je namreč taka. Thun in njegova vlada mora storiti, kar mu veva minister zunanjih stvari Goluchowski, ta pa veva to, kar mu veva sluga nemškega cesarja Eulenburg, ta pa zopet stori gotovo le to, kar mu naroča v Berlinu njegov cesarski gospod s svojimi svetovalci. Nemcem zunaj se hudo mudi, da izvršijo delo, začeto od Bismarcka. Danes ni več slutnja ali sumnja, ampak dokazana, jasna stvar, da prihajajo iz Nemčije milijoni v to svrhu, da se v Avstriji pripravljajo in dela revolucija. Wolf in njegovi hlapci doli do zadnjega učitelja, ki dobiva šulverajnske groše, vsi so plačani, da se izvrši želja: Tostranska polovica Avstrije bodi pruska, onostranska samostalna!

Gotovo je čudno, tem čudneje v sedanjih resnih dneh, da se je minister Goluchowski zadnji teden mudil na Ogrskem pri grofu Gezi Andrassyju, sinu tistega Andrassyja, ki je z Bismarckom skoval nemško-avstrijsko zvezo; izvedelo se je le, da so Goluchowskemu tam prirejali slavnosti, in prusaški časniki so o tem pohodu pisali polni veselih nad. Pristavljamo, da kaj nepoštenega še sumiti nečemo, pa tega čustva se vendar ne moremo obraniti, da je dejstvo vsaj čudno.

Sicer pa pustimo to in stopimo raje k prašanju: Zakaj se pripušča, da našemu ministru narekuje nemški cesar? Na to prašanje pa hočemo šele pozneje kedaj odgovoriti, ker bi bil sicer danes članek predolg.

Kako se je razvilo in kako zahiral obrtništvo.

Mnogokak čitatelj me pač na tihem vprašuje: Kdo pa je prav za prav obrtnik? Poslušaj! Besedi rokodelca in obrtnika sta si zelo sorodni, vendar ne prav istega pomena. Rokodelec je tist, kdor z delom svojih rok predeluje različne prirodko, katere nam je rodila in dala zemlja, tako, da so pripravni za našo rabo; na pr. strojar, tesar, zidar. Pa tudi tist je rokodelec, kdor take prirodko, katere je že kake vrste rokodelec po svoje predelal, še dalje preuravnava, da zadovolji naše potrebščine; na pr. črevljari, krojač, klobučar. Vsak rokodelec je obrtnik; a obrtnik je tudi raznokak izdelovalec, ki ga roko-

delca ne moremo prav imenovati; na pr. mesar, krčmar, pekar. Vendar nam rabita obe besedi navadno v istem zmislu; in če govorimo sedanje dni, kako slabi obrtnik, mislimo navadno na obrtnika-rokodelca. Obrtnik izdeluje svoje izdelke na malo z mnogimi ljudmi in dela tudi sam, ali s strojem ali brez stroja. Veleobrt ali industrijo pa zovemo tako podjetje, pri katerem gospodar sam nič ne dela; navadno še dela vodi ne sam, ampak ima za to ravnatelja; izdeluje z mnogimi stroji in mnogimi delavci v posebnih delavnicah, katerim pravimo tvornice (fabrike). Takih tvorničarjev (fabrikantov) v prejšnjih dobah ni bilo; veleobrt (industrija) se je zagneznil in razgneznil tedaj še le v novejšem času, ko je začelo rokodelstvo propadati in so se izumeli ter zavladali stroji (mašine). Kako se je to zgodilo, razvidiš nekoliko denes, nekoliko prihodnjič.

Sprva si je vsak človek in vsaka družina narejala sama svoja stanišča, svoja orodja in do malega vse svoje potrebščine. Ni bilo tedaj pravih obrtnikov ali rokodelcev. Toda polagoma so spoznali bolj in bolj, da so drug na drugega navezani: da ima nekateri že prirojeno večje veselje in večjo spretnost za nekatera dela, drug pa za druga. Kdor je napravljajal kako stvar bolje in lepovidneje, njemu so začeli dajati naročila tudi sosednjiki: tako je nastajalo sčasoma rokodelstvo. Tako je bilo razmerje pri starodavnih Slovencih. Vse kaže, da bi se bila pri njih obrt razvila z dne do dne bolj in se krasno razcvela, ker so bili vsi Slovenci enakorodni in enakopravni — vsak samosvoj gospod, v kolikor ni te svobodnosti krčila potrebna rodbinska in rodovna zaveza.

Kar so nas, kakor si čul zadnjič, zavjevali, prevojevali in privojevali Germani. Prišli smo najprej pod oblast že po francoženih Frankov, kesneje pa pod oblast Nemcev. Ti so prevrgli vsa naša ustanovila in zakonila, vse naše naredbe in uredbe: usilili so svoje družabne razmere tudi nam. Kakor naše kmetištvo, nategnóli so tudi naše obrtništvo na svoje kopito: ali ljubo ali neljubo, ali prav ali neprav, neso vprašali; posíhdob se je razvijalo rokodelstvo pri nas ravno tako, kakor na Nemškem ali Francoskem.

Kakor so bili v Nemcih kmetje začetkoma nesamosvoji, služni grajščakom, tako nesvobodni, služni so bili tem grajščakom tudi obrtniki. Zbrali so jih ti mogočniki, kolikor so pripuščale razmere, vse okrog sebe, okrog svojega bivališča. Združili so jih vse v zveze, v zadružja. Takemu zadružju na čelo so postavili zadružnega načelnika. Ta

jim je gospodaril in jih kaznjeval, delal jim noč ali dan, dež ali solnce. Vendar so bili v mnogem oziru še na boljšem nego so sedanji tvorničani (fabričani), ki jih ima, naravnost ali ovinkoma, tvorničar malo da ne docela v svojej samovolji. Sv. cerkev je pa skrbelala tudi za te uboge služnike. Preučevala je ljudem um in prešinjala in blažila jim srce in tako rokodelcem utirala pot do vedno večje nezavisnosti. Čim bolj se je utrjevalo ter zaglobilo v javno življenje krščanstvo, tem bolj je rasla njih svobodnost. Poleg tega in še bolj vsled tega, z neprestanim vplivanjem sv. vere, se je krepila tudi prosveta (omika) in z njo so se množile razne potrebščine, ki so jih izdelovali obrtniki: na ta način se je večal njih vpliv, večala njih blaginja (blagostanje), večala njih samosvest. Osamosvajali so se bolj in bolj, dokler se néso docela osvobodili. Ostali so neprenehoma zavezani v svojih zadružjih ali cehih (Zunft); samo, da so se ta zadružja, v katerih so bili zjedinjeni sprva vsi rokodelci istega kraja, cepila in razdeljevala, kar je bilo čisto prav, v razna strokovna zadružja, čim bolj se je namnoževalo število obrtnikov raznih vrst: mizarji so si prirédili svoje, zidarji svoje, krojači svoje, črevljari svoje posebno zadružje itd. Vsaka taka zveza je imela svoja posebna pravila, katera so jim potrjevali vladarji.

Vsako zadružje je obsegalo v sebi vse rokodelce svojega mesta in svoje stroke: mojstre, pomočnike (kséle) in vajence; tudi vdove so bile v tej svojej zavezi, če so še izvrševale obrt rajnega moža. Vajenci kajpak néso imeli kaj prida pravic, ker so se šele učili izvoljenega rokodelstva; a bili so vsprejeti v družino svojega mojstra kakor domači dečki. Ko se je bil (v treh letih) vajenec doučil, napravili so ga za pomočnika; o tej priliki mu je prirédil njegov mojster obed ali pa mu je podaril večje ali manjše, včasih prav dragoceno darilo. Tudi pomočniki so v obče stanovali pri svojih mojstrih; slo jim je dobro: spadali so k rodbini kakor hišni sinovi. Pomočniki so imeli že raznolične pravice in si prisvajali bolj in bolj še večje. Shajali so se na rokodelskih «ostajah»: tako se je nazivalo njih zbirališče. Tam so razpravljali in preraševali svoje stvari; a jeden mojster je moral biti sonavzoč na takih zborih, da jih je nadzoroval. Prepire in razžalitve so sodili in razsojali sami mej soboj o takih priložnostih. Zasnovali so si kesneje tudi redna sodišča ter sodili v njih ne samo pomočnike temveč celo mojstre: delali so jim, če jim néso bili všeč, precej preglavice.

In kako so se pred menoj poniževali moji soklobuki! To ni bilo klobuka v celem mestu, še v celi deželi ne, ki bi me ne bil poznal, ki bi se ne bil ustavil pedeset korakov pred menoj, ki bi me ne bil pozdravil z največjim spoštovanjem. Toda tak duh, kakor sem jaz, ni si mnogo prizadeval z odzdravljanjem. K večjemu sem prikimal, in če je bil tovariš, ki me je srečal in pozdravil, le priprosta klobučina, niti pobrigal se nisem zanj. Le tem sem vračal vljudnost v isti meri, kateri so me vabili, z večjim spoštovanjem poklonil sem se pa samo kralju.

Vendar so me znali moji podrejeni klobuki tudi ceniti in neprenehoma so se potegovali za mojo naklonjenost. Da sem kateremu prikimal, pripovedoval je to po dva dni; če sem se pred katerim popolnoma bil poklonil, veljalo je to za najredkejšo priznanje. Kar so mi klobuki samo videli na očeh, zgodilo se je takoj; nprav in red in spoštovanje do višjih gospodovalo je takrat v celi deželi. Najbogatejše dame so mi dvorile, matere so učile svoje hčerke, naj škilijo za menoj. Dekleta so koprnela po mojem pogledu, kakor žejni po studencu vode in kateri sem se bil poklonil, zavidalo ji je najmanj deset drugih. Pogovarjale so se med seboj, kako možato, ponosno korakam, vsak pregib, vsak korak je pokazal ministra, in

jaz sem si mislil ravno to. Šla je takrat govorica o meni od hiše do hiše, da morem potrkati, kjer mi je le ljubo, in da katerakoli mati iz katerekoli hiše mi navesi na vrat hčer, katerakoli mi je ljuba.

In tako imeniten in čislán sem bil v javnem in zasebnem življenju, na ulici in v sobi, skrivno in očito. Moja beseda veljala je več nego denar, moje pritrjenje več nego moja beseda. Moja dela so razglašali ustno in pismeno, z besedo in tiskom, in časniki so bili vsak dan polni hvalospevov, ki so veljali meni. Kako sem sedel jaz na glavi, tako so si prizadevali klobuki vseh uradnikov, začenshi od tega, kateri je prišel po vrsti takoj za menoj, pa do tega, kateri je bil v ti vrsti slednji. Kako sem jaz ponosno korakal, tako so se učili vsi od mladenča do starca, kateri so opazovali, kako more klobuk postati minister. Kako sem gledal jaz, gledali so vsi, kako sem govoril jaz, govorili so vsi, kar sem ljubil jaz, ljubili so vsi.

Nekóč sem šel na ulico neoglajen, ker nisem imel časa, da bi me bil strežnik pogladil. Drugi dan potem so bili vsi moji soklobuki nepogljajeni, kakor sem bil prejšnji dan jaz. Ko sem se pa drugega dne prikazal zopet poglajen, še tega dne pogladili so se bili vsi, katerim je bilo kaj ležeče na moji naklonjenosti.

Nekega dne prišlo je k meni petnajst klobukov s ponižno prošnjo, da bi jih osrečil s svojim milostivim spominom, ko bode se oddajalo neko mesto, in šestdeset klobukov poslalo mi je svoja voščila pismeno, ko je bil moj god.

Toda klobuk naj nikdar ne pozabi, da je sicer najvišji, najvznesenejši, najdostojnejši, najvažnejši na človeku, vendar pa je ravno klobuk, čegar padec je najlažji. Česar se klobuk najmanje nadeja, pripeti se najprej, in če so se Sojenice zaprisegle proti njemu, ne uide žalostnemu koncu.

Tako se je tudi zgodilo, da me je prehitel na potovanju dež in veter, in da sta bila dež in veter vzrok mojega padca. Dež me je poškopil, veter me je vrgel raz glavo, na katero me je vezala najgorečnija ljubezen in ležal sem v blatu kakor za opomin, da razpadem v prah in pepel. Dijabolski smeh slišal se je okrog mene iz vseh strani. Klobuki, kateri so se mi sicer približevali le s spoštovanjem, posmehovali so se mi zdaj porogljivo. Minister me je sicer takoj vzdignil, ampak moja stara slava je bila splavala po vodi; le en edini dež me je bil splahnil, le en vetrič me je bil pgnal iz omamljive višine, na katero se več nikdar nisem povspel; minister me niti v sobo ni vzel; takoj na stopnicah me je oddal slugi in svoje krasne

A skrbelo se je tudi, da so bili poštene in blagonravni. Ob devetih zvečer je moral biti vsak doma; če je prišel pozneje in trkal na zaprta vrata, smel ga je za kaznen mojster pustiti zunaj na hladnem, če se mu je zdelo — gostilnice so bile itak ob devetih redoma že vse zaprte. Zadrúžna pravila so jim zabíčevala, naj o prostem času ne igrajo in ne popivajo, nego naj rajši kaj koristnega čítajo. Delavni čas je bil v posameznih obrtih natančno določen; plačilo je bilo zadostno, dobro. Moral je vsak pomočnik tudi za neko dobo iti na tuje, da se bolj omika in izobrazi. Takega potujočega pomočnika so tedaj povsod radi videli — bile so še vse drugačne razmere. Bil je ljudem ljub, véasi težko pričakovani gost: vedel jim je pripovedovati raznokaj novega in zanimivega. Kjer je bilo zadrúžje, ostajal je na rokodelskei ostaji; tam so ga prenočevali in prehranjevali — ali pa so mu dajali mojstri stan in hrano zaporedoma po nekaj dñij, dokler ni dobil dela ali, če ga ni v kratkem dobil, odrinol naprej.

(Dalje prihod.)

Shod v Braslovčah.

(Izvirno poročilo.)

Shoda v Braslovčah dne 27. avgusta se je vdeležilo veliko število ljudstva; navzočih je bilo tudi precej Gomilanov, Polzelanov in Šmarčanov s Pake. Gsp. Ivan Kač iz Žalca je govoril o zadrúžni organizaciji. Razlagal je, kakó se ustanavljajo in vodijo zadruge, kakó prodajajo skupno razne izdelke in kupujejo istotakó razne potrebščine. Govoril je tudi o raznih zavarovalnicah ter kazal druge dežele v zgled, koliko so v tem že napredovale. Rekel je poslednjič, da bodo kmetje potem, ko bodo enkrat združeni v zadruge, veliko lažje in tudi uspešneje zahtevali slovensko kmetijsko šolo za Južni-Štajar.

Gospod dr. Dečko iz Celja je poročal o deželnem zboru v Gradcu in o političnem položaju sploh. Znani italijanski pesnik je zložil prekrasno pesem. V tej pesmi govori tudi o peklú in pravi, da je na vratih pred peklom napis: «Pustite zunaj upanje!» Te besede, pravi govornik, bi lahko stale tudi na vratih deželnega zbora štajarskega, ker Slovenec pride v tej hiši med krute sovražnike. Nasprotniki so nas Slovence politično takó razdelili, da nas je povsod nekaj,

škatlje — te zibelke svoje sreče, tega raja svojega nisem videl več. Kakor mraz, pretresla mi je grozna slutnja vse moje ude; moja sedanja usoda stopila mi je pred duševno oko v strašni resničnosti. O niti toliko sočutja niso imeli z menoj, da bi se mi dali posloviti od svoje škatle, v kateri sem preživel tako blaženo dobo; niti «z Bogom» nisem smel reči glavi, za katero sem bil vendar stvarjen. Nikdo se ni oziral na mojega velikega duha, na mojo postavo. Še celo sluga se je zvito nasmehoval, ko me je držal v roki, a jaz sem prisegal strašno maščevanje vsem, ako dospem zopet na bivšo višino.

Še tega dne se je raznesla po mestu, po deželi in po vsem zemeljskem krogu povest o mojem padcu. Moji sovražniki so ukali, in naenkrat sem spoznal, da nisem imel nobenega, niti jednega prijatelja — da je vse bilo prevara in prilizovanje.

Velik duh ima glavo vedno na svojem mestu. Vdal sem se tedaj v svojo osodo, prenesel sem moško svoj padec in tudi s tem sem se moral sprijazniti, da bodem zdaj moral smukati z glave pred ljudmi, za katere se sicer niti pobrigal nisem.

Ljubeznjivi bralec, odpusti mi, če si prihranim pripovedovanje, kako sem prišel potem na glavo učenjaka. Zadostuje, če le to povem. Kako se mi je godilo v tem zakonu, o tem v tretjem poglavju.

(Dalje prih.)

a povsod premalo. Na Štajarskem nas je nekaj, na Koroškem, na Goriškem, a premalo, da bi si mogli pridobiti večjih pravic. Razven tega je pa še volilni red za nas skrajno neugoden. Jedna tretjina prebivalcev na Štajarskem nas je Slovencev; imeti bi morali okrog 20 deželnih poslancev, pa jih imamo samo 8. Volilci v mestih in zlasti veleposestvo ima v primeri s kmečkimi volilci preveliko prednost. Ker nas je Slovencev premalo, zató nimamo veliko upliva; Nemci pa o prenapredbi volilnega reda, za kar se mi že leta in leta potegujemo, nočejo nič slišati. Mi plačujemo davke, mi damo več fantov v vojake kot Gornji-štajarci, zakaj li bi ne imeli tudi istih pravic? Največja krivica pa se nam godi pri šoli. Nimamo meščanskih šol, Nemci jih imajo 13. Radi tega sem jaz v Gradcu predlagal, da bi se ustanovila slovenska meščanska šola v Št. Juriji ob južni železnici, a Nemci tega še slišati niso hoteli. Nimamo višjih obrtniških šol, radi tega smo navezani le na grudo; a tovarne pri nas stavi Nemeč, mi mu pa delamo. To je nasledek, ker nismo strokovno izobraženi, da bi si znali uporabiti prirodne sile v naši domovini. Nemci tudi ne pusté, da bi razdelili deželni šolski svet kakor je na Češkem. Pač naši davki, katere porabljaajo, so jim dobri, a pravic nam nočejo dati. Torej v Gradcu se ne dá kaj doseči, v Gradcu smo Slovenci brez upa. A v kljub temu smo Slovenci v zadnjem času zelo napredovali. To pa nasprotnike jezi; za-to se divje obnašajo, kričijo, razbijajo okna, napadajo hiše, razgrajajo cele dni kakor kažejo zadnji dogodki v Celju. Isti, ki take reči uganjajo, nikakor ne morejo zmagati. Kdo pa so celjski Nemci? Od nas živé. Če bi jih mi ne podpirali, bi jim kmalu trebušček krulil. Za-to ne bodimo v strahu za bodočnost. Pravica zmaga!

Na-to so volilci na predlog g. A. Kokelja izrekli g. poslancu zaupnico.

Nekdo je utemeljeval naslednje resolucije, katere so bile jednoglasno sprejete:

Ljudski shod kat. političnega društva za vranski okraj v Braslovčah dne 27. avgusta se zgraža nad silnostjo in surovostjo celjskih Nemcev z dne 9. in 10. avgusta t. l. Celjska mestna policija se je ob tej priliki pokazala popolnoma nesposobno, ker ni hotela zabraniti napadov na Slovence. Vsled tega, da bi se taki izgredi več ne ponavljali, prosi podpisano društvo visoko c. kr. namestništvo v Gradcu, da naj blagovoli podržaviti mestno policijo v Celju. (Ta resolucija se je odposlala v Gradec na c. kr. namestništvo).

Ljudski shod v Braslovčah je mnenja, da bi bilo po takih krvavih prizorih kot so se godili v Celju dne 9. in 10. avgusta t. l. neumno, še na dalje podpirati celjske nemške trgovce, ter ob enem naroča ondotnim slovenskim trgovcem, da naj si preskrbé večjo množino raznovrstnega in cenega blagá, da ne bo treba pohajati nemških prodajalnic.

Ljudski shod v Braslovčah izraža obžalovanje in ogorčenost nad tem, da so nemški opozicijski poslanci preprečili s svojim huronskim krikom državno-zborsko delovanje ter s tem pomagali § 14 do veljave.

Ljudski shod v Braslovčah izraža obžalovanje, da je visoka c. kr. vlada po § 14. obdačila sladkor in druge vžitnine, ter naroča svojim zastopnikom, naj delujejo na-to, da se obdači razkošje, razni nepotrebni športi, borza in sploh kapital, ne pa one vžitnine, katere potrebuje delavsko ljudstvo.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Zapomnimo si.) O priliki zadnjega veličastnega zborovanja vrlega «katol. političnega društva» so se pokazali nekateri Trojičani v pravi svoji luči. Ves teden so se pripravljali, nekateri tudi s kamenjem, da sprejmejo in spremijo zborovalce t. j. tiste ljudi, ki jim dan na dan nosijo težko prislužene groše v

njih prodajalnice. Slovenski kmetje, čujte kdo je Vaš prijatelj: Pri Steinbauerjevi gostilni se je klicalo «hajl». Pri vrtnih vratih je razkoračen stal tisti kovač, ki ga tako radi podpirate. Pri odprtem oknu je ravnotam nekdo strašno zatulil «hajl und Sieg». Iz Ferkove gostilne so se slišali klici «hajl». Najbolj glasni pa so bili «komiji» Golobove prodajalne in oni iz prodajalne Sedminekove od Sv. Lenarta. Med zborovanjem pa je hotel posebno trojiški policaj obrniti pozornost zborovalcev na se. Predstojnik trojiškega trga je g. Ferdinand Golob. Ta mož ni niti mezinca ganil, da bi utihnili po trgu divji klici; pred njegovo hišo so njegovi «komiji» kričali «hajl und Sieg!» Pred njegovo hišo so peli lenarski in trojiški komiji «Wacht am Rhein» — neavstrijsko pesem! Pred njegovo hišo so se drli dobro nam znani komiji nad mirno mimogredočimi kmeti, nad tistimi kmeti, ki vedno kupujejo pri Golobu. Veselega policaja tudi ni trebalo pošiljati na zborovanje. Tako tedaj, g. Golob? Ali ne veste, da živite od kmetov, od tistih kmetov, katere so Vaši fantje tako obhajali? Ali ne veste, da mora trg konca vzeti, če ne bi bilo tamkaj samotana in da večina Trojičanov živi od romarjev? Ali ne veste, da ste kot predstojnik dolžni skrbeti za mir in red v trgu? Ali ne veste, da so Vas kmetje postavili načelnikom posojilnice? Od drugih vemo le to, da je usnjár, ki ima sleherni krajcar od kmetov, bil hudo jezen. V gostilni pri «stari pošti» je bil vzgleden mir, ker je gospodar moder in je vse prepovedal, kar bi nas utegnulo motiti. Narodnjaki trojiški pa so se vrlo obnesli. Vse to, posebno pa Goloba si hočemo dobro zapomniti mi kmetje. Gospod Golob! Naročite svojim komijem, naj nad vsakim Slovincem, ki pride v Vašo prodajalno, zakličejo «hajl und Sieg!» potem boste drugo leto že beračili. Ravno tako svetujemo gosp. Sedmineku pri Sv. Lenartu. Naš denar Vam diši, nas samih pa ne marate. — Kmetje, katere so komiji, nahajljali!

Iz Celja. (Kaj laž premore.) «Tvor-nica lažij o Slovincih» bi se lahko imenovalo nemčúrsko Celje, ki kopiči z neumorno marljivostjo, z največjo strastjo laži in obrekovanja o nas Slovincih ter jih razširja in pošilja po svetu. «Celjska žaba» roma s temi lažmi težko obložena po svetu in okužuje s svojim lažnjivim duhom vse svoje sovrstnice, ki jemljejo poročila iz njenega vira. To se godi s tako nesramno pogumnostjo, da bi človek skoro trdil, laž zoper Slovence je v zakonu zapovedana! Nemčúrjem ne zadostujejo gorostasne lažnjive novice o celjskih bojih, s katerimi so svet trapili poročevalci, ki so sami najhujše napadali Slovence kakor Čehe, ki so takorekoč z edno roko udrihali po glavah Slovencev, z drugo pa pisali poročila, da jih Slovenci napadajo! Ni njim zadosti, da so svoje «brate» pridobili zase, ampak hočejo na vsak način prepričati ostale treznomisleče, ki so dosedaj sodili po svoji zdravi pameti; tudi to morajo verjeti, da so celjski Nemci popolnoma nedolžni, kakor beli golobi, ti črni vrani, Slovenci pa vse nesreče krivi. To vse hočejo doseči, z grdo nesramno pobalinsko lažjo! In kakor je že na svetu navada, da se lažniku več verjame nego pravičniku, zdi se, da imajo Nemci s svojim politično lažnjivim aparatom uspeh. Saj sta solicator Bovha in učitelj Gostinčar, katera sta se upala braniti svoje življenje proti roparski druhalji — še sedaj v ječi!

V omenjeni tvornici pa se z vedno večjo marljivostjo vstvarjajo ter pošiljajo med svet liki slabo blago v židovskih tovarnah — najgrše laži o Slovincih. Kako grozne neresnice je prinesla «Celjska žaba» o slavnosti v Sevnici! Med družimi lažmi nahaja se tudi ta, da so Slovenci neko cesarsko zastava dvakrat odstranili, pa še drugih hujših protidinastičnih dejanj nas je dolžila. Resnica pa je, da se je zvečer pri koncertu, ko je zaigrala godba avstrijsko himno, pojavil avstrijski čút Slovencev prav lepo v tem, da

se je občinstvo vzdignilo raz sedeže, z odkrito glavo poslušalo ter končno z gromovitimi živio-klici dalo duška svojemu domoljubju. Ravno v Sevnici se je lepo pokazal razloček med slovensko in nemško omiko, katero slednjo imamo sedaj v Avstriji priliko občudovati. Nasproti roparsko razuzdanim Nemčurjem v Celji vedli so se Sokoli v Sevnici mirno, dostojno in možato. Lahko bi se bili osvetili nad Celjani in jim vrnili nad njih sevniškimi bratci, milo za drago, saj prilike in povoda so imeli dovolj: Se-li jim niso ti mlečezobi paglavci s plavicami na prsih nastavljali na pot, li ni nekaj teh napadalo z narodnimi trakovi okrašene otroke in ali niso nadalje te sevniške bele vrane opijanile nekega hlapca in ga potem najhujskale, da je vrgel kamen za Sokoli?! Toraj povoda dovolj, da bi bili tudi Sevničani rabili svoj »Hausherrrecht«, na katerega se celjski nemčurji vedno sklicujejo. Pa to se ni zgodilo. Lahko bi bilo ta dan ljudstvo vse nemčurske ostanke dr. Kautschitscha v prah zdrobilo — a v kljub njih izzivanjem ni se jim skrivil niti las! In zakaj ne? Kratko zaradi tega, ker mi Slovenci nismo oni krivi preroki prepira, razdora in sovraštva med narodi, kakoršne se kažejo Nemci, nismo apostoli boja in prelivanja krvi, pač pa si prizadevamo biti apostoli miru.

Lahko bi še razkrili sto in sto drugih laži nemške celjske klike, a škoda je vsake besede, katera se proti tem neznačajnim nasprotnikom pogubi. Lahko si jih pa tudi vsak količkaj nepristransk človek sam razkrije.

Vkljub temu, da se kaže, kakor da bi nemške laži slavile svojo zmago, ne obupamo: konečna zmaga je bila in še bo zmiraj zmaga pravice. In to zmago bodemo slavili prej ali slej tudi mi zatirani Slovenci!

Iz Rogoške Slatine. V kopališču Slatina shaja se že na stotine let v poletnem času različnih gostov kakor: Slovencev, Hrvatov, Srbov, Bolgarov, Črnogorcev, Grkov, Turkov, Italijanov, Švicarjev, Madžarov, Judov, Nemcev itd., torej največ Slovanov. A ti zaradi svoje prevelike potrpežljivosti in popustljivosti prenašajo najpredrznejša izzivanja Nemcev, oziroma slovenskih odpadnikov.

Kako velika je nemška predrznost, se je posebno dobro pokazalo letos na predvečer in na dan cesarjevega rojstnega dne. Nekateri Nemci, posebno bivšega svetokrižkega domačega učitelja sin, dr. Jos. Hojzel, njegov nadepolni sinko, k nam privandrani ločki Miglič, ter koroških Slovencev odpadnik, trgovec Matevž Lešnik, pogrešali so frankfurtarskih zastav, ter so na vse kripnje zahtevali, da se mora taka zastava razobesiti. Ker se pa tej želji ni takoj vstreglo, pritožili so se brzojavno na štajarski deželni odbor, kot lastnika tega kopališča. Ta je res spoznal, da je nujno potrebno demonstrirati na cesarjev rojstni dan z germansko zastavo, ter je ugodil želji slatinskih Posilinemcev.

Ko se je na predvečer rojstnega dne sežigal umetelni ogenj itd., so slatinski prusaki skušali s »Heil« klici prevpiti »živijo« klice, kar se pa istim nikakor ni posrečilo, ter so nadalje mesto »Heil« le »Bravo« klicali in ker istim še to ni izdalo, so h koncu vpili »musik« (godbo), da vsaj tako preprečijo »živijo« klice.

Na rojstni dan 18. avgusta ob 10 uri predpoldne pa, ko se je po domači častiti duhovščini v kapeli na Slatini opravljala slovesna služba božja, ter je domači vrli cecilijanski pevski zbor — kakor vsako leto, tako tudi letos ob sklepu še pel cesarsko pesem v slovenskem jeziku — je nekaj nemških mladičev jelo poleg na ves glas po ariji cesarske pesmi tuliti vedno ponavljajoče besede »heil«, »heil«, »heil« itd. To germansko demonstrativno pesem zapela bode dotična družba še v kratkem pred sodnijo, kjer se bode istej zato tudi prisodilo zasluženo plačilo. Ta pesem bode gotovo imela na meročajne kroge toliko večji utis, ker so se tega demonstrativnega petja tudi udeležili od katol.

k protest. veri pred kratkim časom prestopivši Germani. Zdaj skušajo vso stvar po že znani nemčurski navadi olepšati, ter predstaviti v drugi luči, ali vse to ne bode pomagalo nič, ker imamo dovolj zanesljivih in verodostojnih prič, kakor: c. kr. žandarmerijo, veliko gostov, celi domači pevski zbor itd.

Ta demonstracija pa se raztolmači takole: Druga leta je spremljala petje tudi kopališčna godba; tudi letos vršile so se predvaje, a po znanih slatinskih Velenemcih pregovorjen kapelnik, kateri je že sam dovolj nasproten proti slovenskemu petju, ter vsemu kar je slovensko, se je izrazil, da se godba ne more več zlagati s pevci, misleč, potem bo slovensko petje izostalo. Temu pa se je odločno uprl svetokrižki nadžupnik Fr. Korošec; izostala je godba, a križevski vrli cecilijanski pevski zbor popeval je krasno — v splošno zadovoljnost avstrijsko mislečih gostov in drugega občinstva, slovensko sv. mašo. Ko so končno še zapeli cesarsko pesem, pridrvelo je nekaj nemških mladičev, ter jelo vmes kričati svoj »heil«. Razburjenost slovanskih in drugih avstrijskega mišljenja gostov je pa bila zastran te demonstracije tolika, da so se še isti dan pri obedu tudi prusofilski gosti z besedami resno sprejeli.

Tudi raz germansko vzgojališče, šulferajnsko šolo na Slatini razobesili so veliko in baje prav drogoceno frankfurtarico. Ker je vodstvo na ta način javno pokazalo svoje prusofilsko mišljenje, našel se je Avstrijec, kateri je to germansko drznost s tem kaznoval, da je frankfurtarico kmalo po razobesjenju sežgal.

Kakor se iz vsega razvidi, postaja nemčurstvo na Slatini od leta do leta predrznejše ter je skrajno želeti, da se na Slatino naseli mnogo Slovanov, posebno Slovencev, da tako ostane ne samo okolica, temveč tudi kopališče slovansko. Ker vsako leto na Slatino prihaja največ slovanskih gostov, ter morajo ti z malo izjemo hoditi na hrano in stanovanje k zagrizenim Prusakom, se želi, da se tukaj osnuje primerno velika slovanska gostilna, katero bi gotovo vsi slovanski gosti podpirali in obiskovali; slatinski Slovenci bi pa takemu rodoljubnemu podjetniku šli povsod na roko. Slatinčan.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Imenovanja.) Sodnijskim adjunktom v Celju je imenovan dr. A. Dolezel, v Ptujju pa dr. K. Rogozinski. Nobeden ne zna slovenski. V Ptujju sploh ni adjunkta, ki bi bil popolnoma slovensčine zmožen. Sodnim predsednikom v Celju mislijo imenovati višjesodnega svetnika v Gradcu, dr. Emingerja. On je baje hud nemški nacionalec, ki razume bolje politiko, nego pravniške stvari. Ravnatelj gimnazije v Ptujju je imenovan nemški radikalec A. Gubo, dosedaj profesor v Gradcu. — Vodja slovenskih paralelk v Celju je postal profesor na celjski nemški gimnaziji F. Liskovnick, ki niti iz slovensčine skušan ni. Krasno se razvijajo naše razmere!

(Iz šole.) Nadučitelj v Čadramljah pri Konjicah postal je g. Blenk, dozdej nadučitelj v Zibiki. Toda čuje se, da je v službi menjal z g. Pirchom, nadučiteljem v Konjicah. Vsled tega bi v Čadramljah za nadučitelja bil gsp. Pirch, v Konjicah pa Blenk.

(Mokraški list »Arbeiterwille«), ki izhaja v Gradcu, prinesel je poročilo o shodu pri »Stadt Wien«, katerega so imeli v Mariboru 6. julija kršč. socialisti. Nesramen mokrač, kateri je spisal isti dopis, je vedoma lagal, nesramno lagal, in je videl na shodu tudi drž. poslanca Kurz-a, katerega v Mariboru niti bilo ni. Sociji! le z lažjo naprej, pridete do prepričanja, da »laž ima kratke noge!«

(Nemški Celjani) želijo biti — v gulažu snedeni. Presmešno, kake neumne,

rekli bi otročeje reči si nemčurji izmišljajo in na dan spravljajo — samo iz namena, Slovincem škodovati. Pripeljali so vam oni dan neko staro žensko pred sodnijo, češ, ta bo spričala, da je med Slovenci krožila neka pola s pozivom, vsi Nemci se morajo postreliti in iz njih — gulaž narediti. Ne vemo sicer, katera umna nemčurska glava je ta nestvor laži iztuhtala, vendar dovolj nam je da vemo, da se v istini take glave s kanibalskimi idejami med njimi nahajajo.

(Mrtvec sežgal.) V deželni bolnici v Celji je umrl neki protestantski železnični uradnik. Pogrebno društvo celjsko, katero se nahaja v nemških rokah, pa je bilo toli nepredvidno, da je pustilo mrtveca pri prižganih svečah brez vsakega čuvaja na odru ležati. Goreči sveči pa sta zanetili ogenj, tako, da so našli drugega dne mrliča na pol sežganega.

(Nagle smrti) je pri Sv. Štefanu poleg Šmarja umrla T. K. Na Veliko Gospojnico 15. avgusta je prejela še jutraj sv. zakramente. Pride pa domov in se zgrudi mrtva na tla. Kolika sreča, da se je tako lepo pripravila na naglo smrt!

(Zdivjani nemški) pobalini so se zadnjo nedeljo v noči vozili iz Vitanja v Celje in celo pot heilali in — iz revolverjev v slovenske hiše streljali in šipe lomili. Zandarji zasledujejo drzne zločince. Mestni pobalimi so torej oboroženi, da bi na Slovence kedaj bodi streljali; pravijo, da je firma Rakuševa prodala 200 revolverjev. Kaj bo, če se tudi slovenski ljudje oborožijo?

(Pazite pri streljanju!) V torek popoldne se je ponesrečil Anton Kosar, delavec pri grof. Meranovem oskrbništvu na Janžovem vrhu nad Lembahom. Zaradi hitrega streljanja je padla žrjavica v topič, koj pri nasipu smodnika se vname smodnik ter zadene omenjenega v oko ter mu povzroči grozne bolečine. Le sreča, da je bil zavarovan. Našim strelcem je treba velike pazljivosti.

(Žalostno.) V petek 25. avg. popoldne je v Laporji pogorel kmet Štefan Kac. Njegov triletni sinček je pod kolarnico zakuril in zgorela je hiša in hlevi. Nesrečni gospodar pa je zbesnel in hotel otroka vreči v ogenj, ko bi mu ga ne bili ljudje iztrgali iz rok. Zvečer ga je orožnik odvedel v ječo. Kakor se čuje, se mu pamet meša. Stariši, skrivajte žveplenke!

(Občinska seja v Kozjem.) Pretečeno nedeljo, dne 27. avgusta pokazala je naša občina narodno svojo zavest. Sklenilo se je več koristnih predlogov, o katerih še v prejšnjih časih v občinski hiši nihče sanjal ni. Tako protest proti počenjanju celjske fakinaže nasproti Slovincem in proti ravnanju policije, zato naj se ista podržavi. Sklene se prositi za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, potem za dvojezični poštni pečat na kozjanski pošti. Občinski zastop je imenoval pri tej seji dva častna občana, katera sta se veliko trudila za probujo naše občine in celega okraja, t. j. gospoda župnika Tomažiča, načelnika okrajnega zastopa kozjanskega, ter bivšega vikarija v Kozjem, gsp. F. Muršiča. Kaj pa porečejo k temu hajlovci, posebno kozjanski mogotec?

(Kaj bo, kaj bo,) če bo tako vreme! tako vzdihuje Trojiški Posilinemci, kadar se približuje kak romarski shod pri Sv. Trojici, a je slabo vreme. Dobro vedò, če slovenskih romarjev ni, tudi denarja v žepu ni. Predzadnjo nedeljo pa je prišlo nad 500 Slovencev, pa bi bili najrajše jih potopili v žlici vode.

(Pozor,) kmetje župnij Sv. Trojice, Sv. Antona, Sv. Benedikta! Nedolgo bo volitev odbora in načelstva naše posojilnice. Zadnjič ste volili načelnikom F. Goloba. V nedeljo pa ste se prepričali, da ste se hudo varali v njegovi osebi glede narodnosti. Pri prihodnji volitvi mu izrazite nezaupanje s tem, da mu nikdo ne odda svojega glasu. Ni naše gore list.

(Smešno!) Nek našuntani hajlovec pri Sv. Trojici se je postavil ob cesti, po kateri

so se vračali naši kmetje domu, ter divje kričali: «hajl und Sieg!» Kmet ga vpraša: «Pje! kaj pa te je to, hajl und Sieg?» «To je, živio!» zadere se uboga šema, ki se je vsled preobilo zavžite pijače komaj držal po konci. Smeh in krohot zavlada med našimi kmeti.

(**Od Sv. Trojice v Slov. gor.**) se nam piše o zborovanju predzadnje nedelje še naslednje: Priporočamo Vam, dragi slovenski kmetje, naslednje trgovce in obrtnike pri Sv. Trojici: Jožef Friš, trgovec; Lovro Babosek, trgovec; Ferd. Mlinarič, gostilničar; gospa Dominko, gostilničarka in pekovka; nadalje gostilno k «stari pošti» in Pasingerjevo gostilno. Drugi nam niso znani kot zanesljivi narodnjaki. Kdor ni z nami, je proti nam.

(**Utonil**) je v soboto dne 26. t. m. v Ščavnici 50letni F. Gomzi iz Selišč, župnije Sv. Jurija ob Ščavnici. Šel je zgodaj s kosci na travnik kositi. Ko dovršijo delo, gre se kopat. Ker je bil dober plavač, se njegovi tovariši niso veliko brigali zanj. Naenkrat pa zapazijo, da se potaplja; prijel ga je menda krč. Bili bi ga sicer lahko rešili, ko bi navzoči ne bili izgubili v trenutku mirnega mišljenja. Šele, ko so iz oddaljenih travnikov pritekli ljudje na pomoč, izvlekli so truplo ponesrečenca, a bil je že mrtev. Bil je obče priljubljen občan ter vzoren katoličan. Svetila mu večna luč!

(**Zupnijski izpit**) so te dni naredili čč. gg. Jožef Cerjak, korni vikar v Mariboru, Anton Cestnik, zač. vpok. duh. v Hočah, Jak. Hribnik, špiritual v kn. šk. duh. semenišču v Mariboru, Ludovik Hudovernik, vikar stolne župne cerkve v Mariboru, Pankracij Gregorc, kaplan v Mozirju, Anton Novak, kaplan v Vojniku, Anton Podvinski, kaplan v Slivnici pri Mariboru, Jožef Sigl, kaplan pri Sv. Petru pri Mariboru, Franc Višnar, kaplan pri Sv. Križu pri Slatini in Jožef Weixl, kaplan v Ljutomeru.

(**Iz Sevnice**) nam pojasnjuje vrli trgovec Zwenkel, da ni res, da bi imel samo nemški trgovec Schalk slovenske razglednice v zalogi. Res je, da jih ima tudi g. Zwenkel 8 vrst in trgovec Smole 4 vrste na razpolago. Slovenci, kupujte pri Slovencih!

(**Iz Slov. goric.**) Mi Slovenci premalo gledamo za naš ugled pred svetom. Da je temu res, navesti hočemo žalosten slučaj, ki dovolj jasno kaže navedeno dejstvo. Neka občina v Slov. gor. ima sledeči občinski pečat, v katerem kar mrgoli pogreškov: «Občina Ossegg Okr. glavarstwo Maribor.» Ali ni to žalostno! Take slovensčine še Marko Pohlin ni pisal! Popravite nepravilno slovensčino!

(**Volitve**) za gornjeradgonski okrajni zastop so se za katoliško-narodno stranko izvršile neugodno. Zmagal je Bračko in njegovi pristaši. Slovenske volilce zahvaljujemo za neustrasen nastop pri volitvi. Sramota pa čez one slabotneže, ki se niso upali na volišče, in še večja sramota čez one vetrnjake, ki so prej obljubljali glasove slovenski stranki, na volišču pa se ji izneverili ter iz neumnega straha pred nekaterimi nemškimi ošabneži volili z nasprotniki. Njih imena Vam, gospod urednik, kmalu naznanimo. Bračkovi kandidatje so obljubljali, da sedaj gotovo dobimo kolodvor v Gornji Radgoni ali pa ne bo trebalo okraju plačati onih 20 tisočakov, ako bodo oni izvoljeni. Torej sedaj le na delo! Izpolnite svojo obljubo le hitro, kmalu!

(**Gospod Zoff v Konjicah.**) Iz Konjic nam pišejo: V nedeljo je bila tukaj nemška pevka veselica. Nimamo namena popisovati slavnosti, ker bi to bila za Nemce prevelika čast. Da so jo tudi s hajljanjem in tuljenjem hoteli povzdigniti, se razume. Toda nekaj je bilo, kar nas zanima, Zoffa smo sedaj popolnoma spoznali, ker se je pokazal v pravi luči. Že dopoldne so razobesili v trgu izzivajočo frankfurtarico. Opozorili smo g. Zoffa na to zastavo. G. Zoff, ki ste nam zadnjokrat pred pričami na Sutterjevem vrtu pri sloven-

ski veselici slovesno obljubili, da ne bode dovolili nemške zastave pri nemških slavnostih, kje je sedaj ostala obljuba? Ali ste že pozabili? Sicer pa bomo o tem govorili na drugem mestu. Vložila se je že pritožba na c. kr. namestništvo zavoljo tako čudnega postopanja Zoffovega. — Dostavljamo še danes, da je tudi Sattlerjev Gustl, ki nam popravlja škropilnice, kazal nevoljo nad slovensko veselico naše «Čitalnice», na kar je Vaš dopisnik zadnjokrat pozabil opozoriti konjiške in okoliške Slovence.

(**Prepovedan shod.**) Za zadnje nedeljo nameravano nemško zborovanje v Rušah je glavarstvo prepovedalo. Tako je prav, Ruše niso za nemške shode. Iz Ruš nam pojasnjuje prijatelj, da zastran nameravanega nemškega shoda nikdo ni prosil pri Pinteriču in Muleju za prostore, da sta obadva zvedela o nemški nakani še le iz časnikov. V obrambo obeh gostilničarjev se mora tudi povedati, da sta odpovedala svoje prostore za nameravano zborovanje kar odločno.

(**Iz ptujske okolice.**) Več kmetov od Pesnice nam piše: Zadnji dogodki v Celju in Ptujju so nam slovenskim kmetom odprli oči. Vam gsp. urednik je gotoro dobro znan Ptuj in njega prebivalci, zato Vas prosimo, nasvetujte nam, koga se naj držimo in koga pustimo pri miru, kakor kamen na cesti. — Op. ured. Ukrenili smo vse potrebno, da kmalu spoznate Slovence neprijazne in prijazne prodajalce in obrtnike.

(**Nove knjige.**) Katoliška Bukvarna v Ljubljani je izdala naslednji dve knjigi: «Pot v nebesa» ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška Serafinskega, ki med svetom živijo. Spisal o. Nikolaj Meznarič, frančiškan pri sv. Trojici v Slov. gor. Peti pomnoženi natis. Cena: usnje 90 kr., zlata obreza 1 gl. 20 kr. — Sv. Frančiška Saleškega «Filoteja» ali navod k bogoljubnemu življenju. Po izvorniku poslovenil Anton Kržič. Cena v usnje vezanej knjige 90 kr., z zlato obrezo 1 gl. 20 kr. Slovenci, lepi knjigi Vam toplo priporočamo!

(**V planine!**) Kocbekova koča pod Ojstrico ostane odprta in oskrbovana do 1. oktobra. Pridi vrh planin, nižave sin!

(**Gospod Stanko Pirnat,** notar v Mokronogu, je umrl dne 29. avgusta po noči. Rodil se je l. 1859. v Štorih pri Celju ter služboval kot koncipient v Ormožu in Brežicah. Pokojnik je bil tudi nadarjen glasbenik. Lahka mu zemljica!

(**Iz Mozirja**) se nam poroča: Naš trg je vedno veljal za najbolj narodnega na slovenskem Štajarju. Kot vidno znamenje naše narodnosti je vihrala vsako leto na sredi trga slovenska trobojnica. Popolnoma odobravamo, da se je letos razobesila tudi cesarska zastava, toda ali je bilo res treba, da se slovenska celo odstrani? Ali ni nikjer primernege mesta za njo?

(**Najnovejši slovenski pesnik**) A. Muršič, pod katerim imenom se skriva znani Visenjaj, vzbuja s svojim umotvorom «Pesen v poduk zapelanim Slovincem», pri vseh «zapelanih» Slovincih ptujskega okraja velikansko veselost. «Tud' največji slovenski dregatelj Brinov naš Nacek, Gospodarov' mazatelj» si je že namočil pero ter bo v prihodnjem listu pošteno bral levite pesniku Muršiču. Tudi rajnega Brovega Luka bo branil, o katerem poje pesnik strašne reči: «Mi (g. Visenjaj) nemo so vdali, da bi se ravnali, kaj Borov nas Luka že večkrat učil, kaj prav mo spoznali, le to mo držali, on rad bi v neumnosti Slovence vtopil.» Gosp. Visenjaj misli torej, da se dajo slovenski ljudje tudi v neumnosti vtopiti in ne samo v vodi! Ptujsko pravdnštvo pa vprašamo, ali ima oni, ki razširja to pesen, tudi dovoljenje za kolportajo.

(**Socialdemokratski nemški učitelj Horvatek**) zbira po vseh naših okrajih slovenske učitelje ter jim priporoča svoj socialdemokratski program. Kakor se nam od različnih strani poroča, večina naših učiteljev,

četudi ne vsi, brez ugovora sprejema program učiteljev-mladičev. V Mariboru so vsi glasovali za ta program, v Ptujju jih je glasovali 5 proti, od drugod se pa nam samo naznanja, da je program dobil pri glasovanju večino. Prihodnjokrat bomo govorili več o Horvatekovem programu ter o novi smeri pri večini našega učiteljstva.

(**V Vojniku**) so imeli na šulferajnski šoli dne 27. avgusta šolsko veselico, na kateri so slovenskim otrokom vcepljali nemško mišljenje. Zotl je največ skrbel za dober uspeh. Mi želimo, da bi se tudi na slovenskih šolah slovenskim otrokom istotako vstrajno vsajalo slovensko mišljenje v vsprejemljiva srca.

(**V Celju**) trajajo napadi na Slovence naprej. Dne 15. avgusta so nemški capini nahrulili gospo Bašovo in njene hčerke, gospo dr. Karlovškovo, gospo dr. Dečkovo in gospice Žimniakove. — Dne 27. avgusta so nadobudni sinovi nemških rodbin izzivali gospe dr. Karlovškega, dr. Dečka in gospice Žimniakove. C. kr. svetniškega tajnika gosp. Ivana Erhartiča in prof. Kosija je nek nemški fantalin napal s kamnom, k sreči jih ni zadel. — V izložbi knjigarja Adlerja je bil razobešen nek časnik, v kojem so bile čitati glede na celjske razmere tudi besede: «Wirst du freche Slavenschädel — Endlich nicht zu Boden knütteln! Ali drznih glav slovenskih, že ne boš razdrobil kmalu!» Kdo izziva v Celju?

(**V Celovcu**) je nemška druhal napala dne 21. avgusta nekatere nemške katoliške može, ki so se zbrali v mestu na razgovor o katoliški univerzi. Nemški konservativni list je prej zagovarjal celjsko fakinažo, zdaj bo menda to opustil. Izgredi so se v Celovcu še po sestanku več dni ponavljali.

(**V Kopivniku pri Framu**) bo 3. sept. pri g. Korenu ob 8. uri zjutraj osnovalni shod za kmetijsko zadrugo. Kmetje, pridite v obilnem številu. Govoril bo g. Kač iz Žalca.

(**Hrvatska gimnazija v Pazinu.**) Hrvatska državna gimnazija v Pazinu se je vendarle ustanovila. Med novoimenovanimi profesorji se nahaja tudi gosp. Anton Jošt, dosedaj suplent na ljubljanski nižji gimnaziji.

(**Presvitli cesar**) se je odpeljal k vojaškim vajam na nemško Češko. V Pragi, kjer je cesar za nekaj trenutkov izstopil, ga je praški župan pozdravil samo v češkem jeziku, cesar je odgovoril najprej v češkem in še le potem v nemškem jeziku.

(**V Petrovčah v Savinjski dolini**) se snuje novo bralno in gospodarsko društvo «Gospodar». Pravila za to prekornostno društvo je visoko c. kr. namestništvo v Gradcu že potrdilo in so večinoma povzeta po uzornem društvu «Kmetovalec» v Gotovljah. V kratkem se skliče osnovalni zbor, katerega čas in spored se bode naznanil pravočasno. Okoli Petrovč med Žalcem in Celjem je društveno življenje še prav slabo razvito, zatoraj bode imelo novo društvo jako obširen delokrog in pričakuje od svojih sosednjih rojakov krepke podpore. Vrli petrovški občani, združimo se, ker le v združenju je moč. Pa si bodemo zboljšali svoje gmotno stanje in proslavili svojo milo domovino. Oklenimo se gesla: «Vse za vero, dom in cesarja!»

(**Vabilo k veselici**), katero priredi bralno društvo v Podvincih pri Ptujju v nedeljo dne 3. septembra popoldan ob 4. uri v gostilni g. Vojskovi, s sledečim sporedom: 1. Pozdrav došlih gostov. 2. Pouk o gospodarskih rečeh. 3. Igra s srečolovom. 4. Prosta zabava in petje. K mnogobrojni udeležbi vabi najljudneje odbor.

(**Odbor kmetskega bralnega društva**) gornje Šaleške doline vabi najljudneje na veselico vršečo se dne 8. septembra t. l. ob 3. uri popoldan na vrtu gosp. Koruna pri Velenju. Spored: 1. Pozdrav gostov. 3. Govor g. Kača iz Žalca o gospodarskih zadevah. 3. Prosta zabava in petje. K najljudnejši udeležbi vabi odbor.

(Za Mutsko šolo) je daroval Franc Črešnik (p. d. Hribnik) posestnik pri Svet. Primožu nad Muto 4 K. To je najboljši dokaz, kako se tudi kmetsko prebivalstvo zanima za slovensko šolo. — Pri duhovniških vajah se je nabralo 52 K.

(Bralno društvo pri Kapeli) ima dne 3. septembra t. l. popoldne veselico.

(Iz Cvena.) «Bralno društvo na Cvenu» priredi v nedeljo 3. septembra t. l. po dirki veselico z zanimivim vspehom. Govor g. Jelovška iz Gradca o kmetijstvu, posebno o umni živinoreji. Prosta zabava s tamburanjem, petjem, godbo. Gospodarji in gospodinje Murskega polja! pridite v obilnem številu na evenski marof, kjer bode poduk in zabava v obilnej meri.

(Ustanovni shod) gospodarske zadruga za gornjeradgonski in radgonski okraj bode prihodnjo nedeljo dne 3. septembra popoldne ob 4. uri v gostilnici gospoda Janeza Osojnika. Na ta shod pride g. Ivan Kač iz Žalca, da nam razjasni še eno in drugo. Kdorkoli želi kedaj kaj dobro kupiti ali dobro prodati, naj pride k temu shodu in se da zapisati k tej zadrugi, katera bode vse gospodarske potrebščine skupno in tedaj po najboljši ceni v denar spravljala.

(Bralno društvo na Frankolovem) priredi svoj občni zbor v petek, Malo gospojnico, dne 8. septembra ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih. Govori tudi potovalni učitelj Iv. Belé o sadjarstvu in vinoreji. Uljudno vabi predsednik.

(V Rečici) začne 31. t. m. poslovati «ljudska hranilnica in posojilnica.» Številke bodo povedale, kako zelo potreben je ta zavod za naš okraj.

(Javen shod) prirede 3. septembra po večernicah udje «kmetijskega društva v Rečici ob Savinji» v uti in pod kozolcem gsp. Štiglica ter vabijo svoje prijatelje od blizu in daleč. Ta dan se vplačujejo deleži. Denarja bo okoli 40.000 kron. Živio!

(Bralno društvo v Vitanju) priredi v nedeljo, 10. septembra t. l. v Paki, v Slapernikovi gostilni, veliko veselico. Zanimivi vspehi obsega govor, petje in godbo. Gostje se pričakujejo od mnogih strani. — Odbor bralnega društva.

(Od gornjegradskega okraja.) Zanimanje za konsumno društvo s sedežem na Rečici vedno raste. Dan na dan se javijo novi udje. Dasiravno trgovci ljudstvo begajo in plašijo in zaprte lokale, kjer je bila že kedaj prodajalnica — v strahu pred kako mogočo podružnico kons. društva — najemajo, vendar stoji ljudstvo neomajano in je tem bolj prepričano, da bo zadruga blagor za celi okraj. Snujmo torej zadruga, ker ž njimi bo narodu mnogo pomagano!

Gospodarske stvari.

Živinske zavarovalnice.

Cena žitu je padla, naši vinogradi so opustošeni, slabe letine se vrstijo leto za letom, primanjkuje nam delavcev: kmetijstvo peša. Zadnje pribežališče v gospodarski stiski nam je dala umna živinoreja, katere smo se zdaj poprijeli z dvojno vnemo. Povsod in pri vsaki priliki jo skušamo izboljšati, kajti v njej tiči lepa svota kmetovega premoženja. Nezgode pri živini in škoda, ki jo trpimo vsled teh, nam zadava težji udarec nego kdaj. Naravno je torej, da bolj pazimo in skrbimo zdaj za dražjo in lepšo živinico kakor prej, ko nam ni nosila toliko dobička, in smo krili prej manjše potrebščine s dohodki drugih kmetijskih panog.

Občutljiva in večkrat celo usodepolna je škoda, ki jo trpi osobito manjši posestnik vsled živinskih nalezljivih ter nenalezljivih boleznih ter nezdod. Navesti hočem le par vzgledov.

Viničar je štedil celih pet let, pritraval sebi ter družinici, da si je nabral 60 gld., za katere si je kupil kravico. Zdaj imamo vsaj mleko doma, si je mislil, ter vsako leto bodemo priredili telička. Toda ta skromni račun prečrta nezgoda. Kravica prične hirati, mleko pojema, zastonj so vsa zdravila ter postrežba. Nič drugega revežu ne preostaja, kakor pobiti suho in slabotno živalico, da vsaj kožo otme. Zdaj zve za uzrok hiranju, žebelj, ki je običal v črevih. Žalost in obup našega viničarja, ki je vsled te nezgode prišel ob vse svoje imetje, se ne da popisati. Kako rad bi bil plačeval 1 ali 2 kroni na leto zavarovalnici, ki bi mu zdaj odštela denar, da si kupi drugo kravico.

Posestnik, na glasu dober konjerejec, ima lepo težko kobilico, ki mu vsako leto porodi krepko žrebe. Kobilico rabi neobhodno za poljsko delo in žrebe proda vsako jesen povprečno za 150 gld. Ta konjereja v mali meri mu še jedina drži dohodke in potrebe v ravnotežji. Že si v mislih kuje naš gospodar letni račun, po katerem bi nekaj desetakov prigrisnil; toda vkljub skrbni postrežbi prične kobilico klati in v nekaj urah je po njej. Hud udarec je to za gospodarja, kajti vzlic vsemu naporu in skrbi je gospodaril celo leto zastonj. Izposoditi si mora dva stotaka, da kupi drugo, seveda manj vredno kobilico, od katere ne bode imel nikdar tolike koristi, kakor od stare.

Ta dva slučaja naj zadostujeta, dasi bi lahko navedli tisoče drugih, ki še bolj osvet-

ljujejo potrebo živinske zavarovalnice. Istotako kakor proti požaru, zoper točo itd. pojavile so se tudi zavarovalnice, ki so hotele nekoliko poravnati škodo, katero trpimo vsled boleznih ali smrti najkoristnejših domačih živali. Toda oskrbovanje teh zasebnih zavarovalnic je pogoltnilo ogromne svote in oropalo zavarovance lepega dela zavarovalnice. (Konec prih.)

Listnica uredništva. Nekateri rokopise smo morali odložiti za prihodnjokrat vsled pomanjkanja prostora. Nekateri rokopise pa, ki se niso dali odložiti, smo okrajšali. Prosimo odpuščanja!

Javna zahvala!

Odbor «katoliško političnega društva» za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. tem potom izreka najtoplejšo zahvalo vsem dragim in blagim govornikom in narodnjakom sploh, posebej pa še vrlim slovenskim kmetom, ki so v tako ogromnem številu prihiteli na shod k Sv. Trojici. Na svidenje zopet. Bog Vas blagoslovi!

Že stoletja znana deželna rogaška slatina «Templov vrelec», izvirajoča iz čiste pečine, je kraljica vseh hladilnih pijač.

1 pristni zavoj s 25 bokalskimi steklenicami stane 4 gld. v Poljčanah. Naročuje se naj pri studenčnem oskrbništvu pošta Rogaska Slatina.

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v inojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste.

Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;

pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti

!!Nova knjigotržnica!!

Maribor Gosposka ulica 28.

Bogata zaloga papirja, šolskih potrebščin vsake vrste, literarnih knjig vseh narodov, klasikov, molitvenikov (v obeh jezikih), šolskih knjig, podob, strun za citre, krasnih šatulic za darilo itd. itd.

Krasne razglednice na drobno in debelo.

Zunanji gospodje lahko naročajo po dopisnici, ker vsakdo se bo hitro postregel. Bogata zaloga fotografij umetniških del. Priporoča se osobito preč. duhovščini in slav. učiteljstvu, dijakom itd.

Priporoča se udani

Karol Scheidbach, knjigotržec.

Vožnje karte

in
tovorni listi

v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck.

Razglas.

Ravnateljstvo Posojilnice v Mariboru naznanja, da so se pri izvanrednem občenem zboru dne 12. avgusta 1899 sklenile sledeče spremembe, oziroma dopolnitve in pojasnila — društvenih pravil.

§ 2. pridene se h koncu sledeči dostavek:

d) V delokrog Posojilnice spada tudi vzdrževanje gostilne v njenem društvenem domu. Posojilnica izvršuje gostilničarski obrt po najemniku, kateri mora biti ud posojilničnega društva.

V § 6 alineja 3—1 in 2. odstavek navede se pri sklicevanju na §§. 77, 78 in 79 zak. od 9. aprila 1873 v kratkem zapopadek teh postavnih določeb, ter se naj navedena odstavka takole glasita:

Kdor želi prostovoljno izstopiti iz zadruga ima naznaniti ravnateljstvu pismeno v smislu § 77 zak. od 9. aprila 1873 vsaj štiri tedne pred koncem upravnega leta odpoved, ostaja pa zadružnik do konca upravnega leta.

Odpovedani glavni in upravni deleži pa se mu izplačajo po §§. 78 in 79 postave z dne 4. aprila 1873 še le v jednom letu po preteku onega upravnega leta v katerem je izstopil.

§ 15. pridene se kot zadnji odstavek:

Zadružnikom iz čistega dobička prideljeno dividendo treba je vzdigniti vsaj v šestih letih po preteku dotičnega upravnega leta.

Po preteku te dobe zapade dividenda kot zastarana na korist združnemu fondu.

Drugi odstavek § 23 naj se glasi za naprej takole:

Sklepa se z večino glasov; ravnatelj, oziroma njegov namestnik, vdeležuje se glasovanja in pri enakosti glasov velja kot sklep ono mnenje za katero se je ravnatelj, oziroma njegov namestnik odločil.

V § 35 naj v stavku:

«Tudi ima poročati občenemu zboru ter njemu staviti navete, kako naj se razdeli dobiček in dovolijo nagrade ravnateljskim členom — odpadejo besede: razdeli dobiček in itd

K § 36 dostavi se drugemu odstavku o delokrogu skupne seje ravnateljstva in nadzorništva kot točka 5: «Podeljevanje stipendij iz Franc Rapocheve ustanove.»

§ 39 pridene se kot zadnji odstavek:

Nikdo pa ne more v lastnem imenu in kot zastopnik drugih glavnih deležnikov oddati več kakor dvajset glasov, in kot upravni deležnik več kakor dva glasa.

Drugi odstavek § 40 naj se za naprej glasi:

Sklepa se po nadpolovični večini glasov; predsednik vdeležuje se glasovanja in pri enakosti glasov velja kot sklep ono mnenje za katero se je predsednik odločil.

V Mariboru, dne 12. avgusta 1899.

Ravnateljstvo.

Dopisnice razglednice (Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Umetno

stavbarsko-klesarski obrt Murnikovih naslednik.

Anton Gajser,
lastnik.

Kaiserstr.-The-
atergasse št. 18.
Obstoji že
42 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

v Mariboru.

Izdelujejo se umetelni altariji, prižnice, krstni kameni, kipi, mavzoleji, grobišča itd. po lastnih in tujih načrtih. Velika zaloga gotovih nagrobnih kamenov od mramora, granita in sienita.

Priznано nizke cene.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sienita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

29

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih

glasovirjev

in

pijanin

(s križnimi strunami, z orehovo polituro, črni in ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah. 5—12

Glasovirji „Ehrbar“!

Jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo.

Posojila po najnižji ceni.

Na želodec

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojkom 6 glđ. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 glđ. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.** 33-50

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 33

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZAHVALA.

Za izkazano sočutje povodom prerane smrti našega iskreno ljubljenega sina in brata, gospoda

Alojza Krener,

učitelja pri Sv. Tomažu pri Vel. Nedelji,

izrekamo visokoč. gsp. dekanu Caf, čast. gsp. kaplanu Valenko, čast. gsp. Plepelec, kaplanu pri Sv. Miklavžu, istotako gsp. nadučitelju Sivka in gospej soprogi, gdč. učiteljici in gg. učiteljema ondot, blg. gsp. šolsk. nadz. Ranner, č. g. Rajšp, kakor tudi vsem gg. pevcem, velec. učiteljicam, učiteljem ormožkega, lutomerskega in ptujskega okraja, blagim darovateljem vencev ter sploh vsem spremljevalcem k zadnjemu počitku srčno zahvalo.

Žaljuči zaostali.

Majhen

dijak se sprejme na stanovanje in hrano pri učitelju. Več se zve pri uprav lista. 1-2

Na prodaj

ali v najem «Gostilnica» s 4 orali zemlje po nizki ceni v Slovenski Bistrici. Več se izve: V pisarni «Puntigamove pive» Maribor — Koroška ulica. 1-2

KUVERTE

s firmo priporočā

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Novi živinski sejem

bode na Cveni blizu Ljutomera dne 7. septembra t. l.

in dalje vsako leto ta dan. Prostor je še sedaj brezplačen. K veliki udeležbi vabi 2-2

Županstvo.

Razne

uradne pečate

priporočā

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Slovenski profesor

vzame dijaka ali šolo obiskajočo deklico iz boljše obitelji na stanovanje. Pisma pod: J. B. poste restante Maribor. — Naslov se izve tudi v upravnistvu lista.

Služba cerkovnika

in organista je razpisana do 15. septembra. Nastop 1. oktobra. Dohodki primerni. 1-2
Cerkv. predstoj. v Laporjah.

Prevzete trgovine.

Imam čast naznaniti p. n. prebivalcem Pekla, Poljčan in tudi okolice, da prevzamem s 2

1. septembrom t. l.

trgovino trvdke Ferdinanda Ivanuš, ki trži z železom, s specerijskim in kolonijalnim blagom, z usnjem, s steklom, z manufakt. in dežel. pridelki, c. kr. prodaja smodnika, šolskih knjig in tobaka na drobno, ter da to trgovino nespremenjeno nadaljujem pod trvdko

Ferdinanda Ivanuš nasl. Karol Sima.

Prizadeval si bom, da vedno izpolnujem vsako zahtevo kupčevalcev bodisi s prav solidnim poslovanjem, bodisi z bogato izbiro solidnega blaga po najnižjih cenah in najuljudnišo postrežbo, da v popolni meri opravičujem dano mi zaupanje.

Posebno si bom prizadeval, da razširim že obstoječo trgovino z železom, da morem ustreči vsaki zahtevi glede potrebno železnine. Proseč zaupanja, ki se je skazovalo mojemu predniku, se priporočam z odličnim spoštovanjem

Karol Sima.

Oziraje se na zgornji oglas, izrekam svojim p. n. tržnim prijateljem in častitim kupovalcem najsrčnejšo zahvalo za vse zaupanje, ki so mi ga izkazovali v obilni meri skoz 15 let, proseč ob enim, da isto skazujejo tudi mojemu nasledniku, ter me ohranijo v najboljšem spominu. Spoštovanjem

Ferdinand Ivanuš.

Naznanja

se Vam, da se v novi žganjariji v barvarski ulici 7, v Ptuji,

(v hiši kjer je poprej prodajalnica Martina Muršeca bila) prodaja naravno domače žganje po zelo nizki ceni. — Posebno se priporočā za delavce droženka, tropinsko in slivovka, katero tam v vsaki meri in po jako nizki ceni dobite. Poskusite in prepričali se bode, da je tam resnično dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen. Al. Mir. 4

„Naša Straža“**Usnjarski mojster**

z malo gotovino bi se lahko naselil

v večjem trgu na slovenskem Štajarskem na zelo ugodnem mestu.

Slovenskemu narodnemu zdravniku se nudi lepa prilika, naseliti se v velikem, bogatem trgu na Spodnjem Štajarskem, kjer bo imel sigurno zelo lepo prihodnost.

V ravno tem kraju se bo prihodnje leto oddajala edina slovenska gostilnica v najem; gostilna je jako dobro obiskana, ker v njo zahajajo vsi narodni krogi iz trga in okolice. 5-5

Kdor želi kaj natančneje izvedeti, naj se obrne do „Naše straže“ v Ljubljani.

Kdor še vedno ni ud «Naše straže» naj pristopi; udnina znaša 1 K. na leto, ustanovna pa 50 K. —

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporočā častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stolpcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.